

Predmet: Ključ - Rejzovići

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 1/2018

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Optuženi: Željko Budimir

Branič : adv. Dragan Todorović

Tužilaštvo za ratne zločine: Mioljub Vitorović

Sudsko veće: sudska Vinka Beraha Nikićević, predsednica veća

sudska Vera vukotić, članica veća

sudska Vladimir Duruz, član veća

Glavni pretres: 19.04.2018.

Izveštaj: Marina Kljaić, posmatrač FHP-a

Optužnica

Optuženi Željko Budimir se tereti da je dana 21. novembra 1992 godine oko 23:00 časa u naselju Rejzovići, opština Ključ (BiH), zajedno sa Predragom Bajićem i Mladenkom Vrtunićem, (koji su pravnosnažnim presudama Kantonalnog suda u Bihaću osuđeni za isto krivično delo) naoružani automatskim puškama i puškom zvanom „pumparica“ pištoljem i nožem, razbijanjem staklene pregrade na ulaznim vratima ušao u kuću oštećenog Ale Štrkonjića, u kojoj se nalazio zajedno sa surugom Fatimom i taštom Fatom Koljić. Oštećenog Štrkonjića su, tražeći mu novac, tukli, ubadali i sekli nožem, usled čega je zadobio povrede u vidu posekotina po glavi, levoj podlaktici i levoj potkoljenici. Kada su dobili 800 DM, nezadovoljni iznosom, tražili su još, nakon čega je oštećeni rekao da ima i novac zakonapan u bašti. Optuženi Budimir i Bajić izveli su oštećenog u baštu gde je iskopao i predao im još 5.500 DM, te iskoristio priliku dok su ovi brojali novac i pobegao. Potom je jedan od izvršilaca ubio Fatimu Štrkonjić tako što joj je ispalio hitac u glavu, a zatim ubio i Fatu Koljić tako što joj je nožem presekao grkljan, jednjak i velike krve sudove.

Saslušanje optuženog

Optuženi je u celosti negirao izvršenje krivičnog dela za koje se tereti. Iznoseći svoju odbranu naveo je da je rođen i odrastao u Ključu, gde je završio i srednju školu. U jednom periodu je živeo sa roditeljima u stanu u centru grada, da bi kasnije, kada su mu roditelji na porodičnom imanju u mestu Sanica izgradili kuću, tamo nastavio da živi. Nakon završene srednje škole, otisao je 29. juna 1991. godine na odsluženje vojnog roka, i po povratku iz vojske je, početkom jula 1992. godine, u porodičnoj kući u Sanici otvorio trgovinsku. Početkom rata bio je u rezervnom sastavu policije, da bi kasnije tokom leta otisao na Kupreško ratište. U periodu od 13. oktobra do 1. decembra 1992. godine bio je oslobođen od vojne službe, obzirom da mu je poginuo otac, pa je kao jedino dete morao da se pobrine oko sahrane i pomogne majci. Svo to vreme je bio na porodičnom imanju u Sanici, a kritičnog dana su slavili krsnu slavu, i kuća im je

bila puna rodbine i prijatelja. U večernjim časovima, zajedno sa prijateljem a kasnije i kumom Milenkom, otišao je pešice do susednog sela, udaljenog oko 40 minuta hoda, kod svoje devojke Daliborke. U njenoj kući su tada bili njeni roditelji, dve sestre i stric Dane, kao i neke komšije. Tom prilikom je i zaprosio, i ostao kod njih sve do sledećeg dana. Dogovorili su se da je dovede 29. novembra 1992. godine, i tada je prvi put nakon očeve pogibije otišao u Ključ. Posle ženidbe je otišao na Bihaćko ratište. Istiće da je njegovo selo Sanica udaljeno 18 kilometara od Ključa. Tokom rata nije imao vremena da odlazi u Ključ, bio je na ratištu, a kada bi dolazio na odsustvo, održavao je svoje, ali i tastovo imanje, jer je isti bio ranjen i nalazio se duži period na lečenju u Beogradu.

Nakon završetka rata dolazio je u Ključ, zaustavljal ga je i policija radi kontrole, i nikakvih problema nije imao. Tek tokom 2013. godine, od svojih prijatelja Muslimana, saznao je da se po medijima u BiH spominje ovaj slučaj. Tokom ispitivanja kod sudije za prethodni postupak, po zamolnici iz BiH, tražio je da se obavi poligrafско ispitivanje kako bi se utvrdilo da govoristi istinu, ali taj predlog nije prihvaćen. Napominje da je zbog ovog postuka imao velikih zdravstvenih problema, da je doživeo dva infarkta i da mu je ugrađeno sedam stentova, a porodični život poremećen.

Porodicu oštećenog ne pozna. Tek kada je pokrenut ovaj postupak raspitao se i saznao da je isti radio u Ključu kao konduktor. Negirao je navode oštećenog, ističući da je svedočio više puta, i da je stalno menajo iskaz. Posebno je istakao da je netačan navod oštećenog da ga pozna kao unuka svoj komšije Mire Bokana, (deda optuženog po majci) kojeg je viđao kada bi odlazio u goste. Objasnio je da je kuća njegovog dede na drugom kraju grada i da se ni u kom slučaju ne može reći da je u komšiluku oštećenog. Takođe, da je u dedinoj kući bilo osam članova domaćinstva, zbog čega je kod njih uvek bila gužva, te da iz tog razloga nije često odlazio. Ukazao je na nelogičnost da ga oštećeni zna kao unuka Mire Bokana, bez da zna kako se zove, a da ga, u isto vreme, ostali svedoci optužbe, komšije oštećenog, ne poznaju. Nije imao nikakav motiv za izvršenje krivičnog dela, pre svega jer je iz nacionalno mešovite porodice, niti je novac mogao biti motiv, jer je iz dobro stojeće porodice. Mladenka Vrtunića pozna samo iz viđenja, radi se o čoveku koji je znatno stariji od njega i koga pamti po tome što ga je često viđao pod dejstvom alkohola. Predraga Bajića takođe pozna samo iz viđenja. Isti ga tereti jer je priznao krivicu za sedam ubistava i dva silovanja kako bi dobio manju kaznu, kao i da je priznao ono što mu je tužilac stavio na sto.

Branilac optuženog predložio je da se iz spisa izdvoje dokazi koji su pribavljeni tokom postupka u BiH na nezakonit način, i to Zapisnik o utvrđivanju mesta gde živi Miro Bokan, jer u istom ovlašćeno lice navodi kako je delo izvršeno, a da nije poznto na osnovu kojih saznanja to čini. Takođe i zapisnik o prepoznavanju, jer je izvršeno preko fotografija, bez da je od oštećenog traženo da prethodno opiše optuženog.

Takođe je predložio da se pribavi presuda Kantonalnog suda u Bihaću kojom je osuđen Mladenko Vrtunić, jer je u istoj navedeno svedočenje Bajić Predraga, u kojem kao lica koja su sa

njih učestvovala u izvršenju predemtnog krivičnog dela ne navodi optuženog, već druga lica. Time bi se pokazalo da je isti menjao iskaz kako mu je kada odgovaralo.

U cilju potvrđivanja navoda optuženog, branilac je dostavio sudu Rešenje o upisu u katastar nepokretnosti za mesto Sanica, Rešenje o otvaranju trgovinske radnje u mestu Sanica, uverenje o učešću optuženog u ratu, Rešenje o oslobođanju od vojne obaveze u periodu od 13.oktobra do 1. decembra 1992. godine, fotografije optuženog iz ranijeg perioda, kao i fotografiju mesta Ključ na kojoj je vidljiva pozicija kuća oštećenog i Mire Bokana (dede optuženog).

Sledeći glavni pretres zakazan je za 30. maj 2018. godine sa početkom u 09:30 časova.